

सहकारीपीडित आन्दोलित

■ नमस्ते समचारदाता
जुम्ला, पुष/१७

जुम्लामा रहेको दियालो बचत सहकारी संस्थाले करोड़ै रकम बचत रकम फिर्ता नदिएको भन्दै बचतकर्ता सडकमा उत्रिए आन्दोलित भएका छन्। बचतकर्ताले आफ्नो रकम फिर्ताको माग गर्दै आन्दोलित भएका हुन्। बचत रकम फिर्ता गराइदिन भन्दै सरोकारवाला निकाय धाइरहेका छन्। सहकारीले बचत रकमको दुई गुण रकम उपलब्ध गराउने प्रलोभन दिएको थियो। बचतकर्ता ठिले याम्जो लामाले आफ्नो बुवा पासाड छिरिड लामाले जम्मा गरेको चार लाख पाँच हजार ९९९ रुपियाँ बचत लामो समयदेखि फिर्ता नपाएको बताउनुभयो। उहाँले कार्यालयमा आउन थालेको एक महिना भएको उल्लेख गर्दै रकम सहकारीले फिर्ता नदिएको जानकारी दिनुभयो।



उहाँ जस्तै धेरै बचतकर्ताको रकम सहकारीले फिर्ता दिन सकेको छैन। बचत रकम फिर्ता माग गर्दै बचतकर्ता सहकारीको कार्यालयमा धर्ना दिइरहेका छन्। बचतकर्ताले साग, सिमी, तरकारी, औखर बेचेर कमाएको रकम बढी पैसा पाउने आसले बचत गरेको भन्दै अहिले सहकारीले बचत रकम फिर्ता नगर्दा बिचल्लीमा परेको

बताएका छन्। बचत रकम फिर्ताको माग गर्दै उनीहरू कहिले सहकारीमा धर्ना त कहिले विरोध चाली प्रदर्शन गरिरहेका छन्। चन्दननाथ गाउँपालिका-६ मा मुख्य कार्यालय स्थापना भएको दियालो बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाले बचतकर्ताको १९ करोड ५० लाखमध्ये १८ करोड फिर्ता गर्न बाँकी रहेको व्यवस्थापक दीपक

शाहले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार संस्थामा एक करोड ५० लाख सेयर लगानी छ भने संस्थाको ऋण लगानी ३४ करोड गरेको छ। उहाँले ढिलोचाँडो सबैको बचत रकम फिर्ता गर्दै जाने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो। सहकारीले बितेको डेढ वर्षको अवधिमा संस्थाले तीन करोड ऋण लगानी मात्रै उठाउन सकेको छ।

स्थानीय तहद्वारा नियम मिचेर रकमान्तर

■ नमस्ते समचारदाता
दैलेख, पुष/१७

दुई वडामा कुरा नमिलेपछि कर्णाली प्रदेश सरकारले दिएको ६० लाख रुपियाँ फ्रिज भएको छ। जिल्लाको भगवतीमाई गाउँपालिका-५ को स्वास्थ्य चौकी निर्माण गर्ने कर्णाली प्रदेश सरकारले विशेष अनुदानमार्फत आर्थिक वर्ष २०७९/८० र २०८०/८१ मा ६० लाख रुपियाँका दाले बजेट विनियोजन गर्यो। साबिकको एउटै गाउँ विकास समिति सङ्घीयतापछि दुई वटा वडामा विभाजन भयो। त्यसपछि स्वास्थ्य चौकी कहाँ निर्माण गर्ने भनी यी दुई वडाकिचमा सहमति बन्न सकेन। सहमति हुन नसकेपछि गाउँपालिकाले प्रदेश सरकारले विशेष अनुदानमार्फत पठाएको सो ६० लाख रुपियाँ बजेट कार्यालिकाबाट संशोधन गरी प्रदेश सरकारलाई पठायो र प्रदेश सरकारले भगवतीमाई गाउँपालिका-१ मा रहेको पगनाथ स्वास्थ्य निर्माण गर्न सहमति दिइयो। आव २०८०/८१ मा समेत ६० लाख रुपियाँ प्रदेश सरकारले विशेष अनुदानमार्फत कट्टी स्वास्थ्य चौकी निर्माण गर्न बजेट गाउँपालिकामा पठायो। त्यसमा पुनः विवाद भएपछि गाउँपालिकाले प्रदेश सरकारलाई संशोधन गर्न पत्र पठाए पनि प्रदेश सरकारले नमानेपछि सो रकम त्याकै प्रिज भयो। त्यस्तै जिल्लाको चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिकाले समेत आफूखुसी बजेट राख्ने र खर्च नगरेको पाइएको छ। नगरपालिकामा ५० लाखको रकम नगरप्रमुखका विरुद्ध विरोध प्रदर्शन नै गरेका थिए। चार राजनीतिक दलले नगरप्रमुखका लागि एक करोड ५० लाखको ढल्लो बजेट राख्ने र आफूखुसी रकम विनियोजन गरी खर्च गर्ने गरेको, अघिल्लो आवामा चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका-६ मा स्वास्थ्य चौकी हुँदै वडा कार्यालय पुग्ने सडकका लागि प्रदेश सरकारबाट ५० लाख र नगरपालिकाले ५० लाख विनियोजन गरेको रकम काम नगरी फ्रिज गराएको छ। चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका-५, ६, ७, ८ र ९ का लागि सङ्घीय सरकारबाट आएको लिपिटड खानेपानी योजना ३४ करोड रकम योजनाको आवश्यकता नभएको भन्दै बजेट फिर्ता पठाएको थियो। सङ्घीय सरकारबाट डेरी उद्योग स्थापना गर्न आएको ३० लाख रकमको सम्भन्नैता नगरेको, चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका-४, धम्पे लिपिटड आयोजना निर्माणका लागि प्रदेश सरकारबाट आएको ४० लाख रकम फ्रिज गरिएको भन्दै विरोध प्रदर्शन गरेका थिए। माथिका केही उदाहरण मात्र हुन्।



भएको थियो। त्यहाँका चार राजनीतिक दलले नगरप्रमुखका विरुद्ध विरोध प्रदर्शन नै गरेका थिए। चार राजनीतिक दलले नगरप्रमुखका लागि एक करोड ५० लाखको ढल्लो बजेट राख्ने र आफूखुसी रकम विनियोजन गरी खर्च गर्ने गरेको, अघिल्लो आवामा चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका-६ मा स्वास्थ्य चौकी हुँदै वडा कार्यालय पुग्ने सडकका लागि प्रदेश सरकारबाट ५० लाख र नगरपालिकाले ५० लाख विनियोजन गरेको रकम काम नगरी फ्रिज गराएको छ। चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका-५, ६, ७, ८ र ९ का लागि सङ्घीय सरकारबाट आएको लिपिटड खानेपानी योजना ३४ करोड रकम योजनाको आवश्यकता नभएको भन्दै बजेट फिर्ता पठाएको थियो। सङ्घीय सरकारबाट डेरी उद्योग स्थापना गर्न आएको ३० लाख रकमको सम्भन्नैता नगरेको, चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका-४, धम्पे लिपिटड आयोजना निर्माणका लागि प्रदेश सरकारबाट आएको ४० लाख रकम फ्रिज गरिएको भन्दै विरोध प्रदर्शन गरेका थिए। त्यस्तै जिल्लाको चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिकाले समेत आफूखुसी बजेट राख्ने र खर्च नगरेको पाइएको छ। नगरपालिकामा ५० लाखको रकम नगरप्रमुखका लागि राखेको र त्यही अनुसार खर्च गर्ने गरेको भन्दै अघिल्लो आवामा विरोध

जिल्लाका स्थानीय तहले योजना निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गर्ने र बजेट खर्च हुन नसक्ने भएपछि गाउँ सभा तथा नगर सभामार्फत बजेट संशोधन गर्दै खर्च गर्ने र आफू अनुकूल नभएपछि बजेट फिर्ता पठाउने सम्मका काम गरेका छन्। महालेखाको प्रतिवेदन अनुसार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ का अनुसार बजेट रकमान्तर गर्दा के कारणले रकमान्तर गर्न लागेको हो, त्यसपछि नगरपालिकाले १३ करोड १९ लाख पाँच हजार चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिकाले छ करोड ४० लाख ३१ हजार रुपियाँ रकमान्तर गरेको उल्लेख गरिएको छ। जिल्लाको ठाटीकाँध गाउँपालिकाले चार करोड ८० लाख ३० हजार, भैरवी गाउँपालिकाले तीन करोड ८२ लाख ३८ हजार, महालु गाउँपालिकाले १० लाख ९४ हजार, नौमुले गाउँपालिकाले १० लाख ९४ हजार, दुङ्गे शर्वर गाउँपालिकाले ३८ लाख ८३ हजार, भगवतीमाई गाउँपालिकाले दुई करोड ६८ लाख ८६ हजार र गुराँस गाउँपालिकाले छ करोड ३१ करोड २५ हजार रुपियाँ रकमान्तर गरेको छ। स्थानीय शासन तथा सुशासनविज्ञ दुर्भाग्य बोगटीले स्थानीय तहले योजना छोटोका मापदण्ड पूरा नगरेका कारण बजेट वर्षको अन्त्यतिर रकमान्तर गर्ने गरेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “वर्षको अन्त्यतिर रकमान्तर गर्ने परिपाटीले नगरपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापन राप्रो देखिएँदैन तसर्थ बजेट कार्यालयनलाई विश्वसनीय र प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ। दुल्लु नगरपालिकाले सात करोड ७१ लाख चार हजार, आठबिस

नेपालगञ्ज नाकाबाट ५९८ जनाको उद्धार

■ नमस्ते समचारदाता
नेपालगञ्ज, पुष/१७

माझी नेपाल नेपालगञ्ज सन् २०२४ मा नेपालगञ्ज नाकाबाट जोखिमपूर्ण यात्रामा रहेका पाँच सय ९८ जनाको उद्धार गरिएको जनाएको छ। नेपाल पत्रकार महासङ्ग बाँके शाखाको आयोजनामा मानव बेचिबिखन तथा ओसारपसारविरुद्ध सञ्चार कर्मसँगको मजलबार भएको अन्तरक्रियामा माझी नेपाल नेपालगञ्जका संयोजक केशव कोइरालाले सन् २०२४ मा भारतलगायत विभिन्न देशमा जोखिमपूर्ण यात्रामा निस्केका निवेदन धेरै पर्नेमा बाँके जिल्ला अगाडि रहेको जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार काम, विवाह, धुमधाम, किनमेललगायतको बहाना बनाए नाका पार हुन थालेका शङ्कास्पद व्यक्तिलाई उद्धारका जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार काम, विवाह, धुमधाम, किनमेललगायतको बहाना बनाए नाका पार हुन थालेका शङ्कास्पद व्यक्तिलाई उद्धारका जानकारी दिनुभयो। नेपाल पत्रकार महासङ्ग बाँके का अध्यक्ष नवीन गिरीले मानव बेचिबिखन सामाजिक कलङ्ग र सञ्चारित अपराध भएको उल्लेख गर्दै त्यस्ता क्रियाकलापमा संलग्नताई निरुत्साहित गर्न सञ्चारमाध्यमको अहम भूमिका हुने बताउनुभयो। अध्यक्ष गिरीले मानव बेचिबिखन विश्वव्यापी समस्या भएकाले यसको नियन्त्रण र सोकथामका लागि सुरक्षा कूटनीतिको माध्यमबाट अधिकारी बदनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।



सम्पर्कमा नआएपछि आफन्तीले खोजतलासको निवेदन दिने गर्दछन्। संयोजक कोइरालाले सन् २०२४मा खोजतलासको निवेदन धेरै पर्नेमा बाँके महिला तथा बालबालिकालाई उद्धारका निमित्त काम गर्दै उद्धारयोगी आएको छ। नेपाल पत्रकार महासङ्ग बाँके का अध्यक्ष नवीन गिरीले मानव बेचिबिखन सामाजिक कलङ्ग र सञ्चारित अपराध भएको उल्लेख गर्दै त्यस्ता क्रियाकलापमा संलग्नताई